ETHNOLINGUISTIC CONSIDERATIONS REGARDING FUNERAL CEREMONY IN SLANIC PRAHOVA AREA

Andreea Vlăşceanu
PhD Student, "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: The ceremonial structures family constitute a major component of all Romanian traditional customs, representing the fundamental moments of life: birth, marriage and death. The family habits are primordial in community life, being respected by the tradition of each area. The phenomenon of death is imagined as a passage between two worlds and a new existential state. In the ceremonial structures, the passing of the soul to another state is perceived by sorrow and suffering by those who remain in this world. The role of performing of all traditional ceremonial structures is to ensure the transition and integration of the deceased's soul into the world beyond. In Slanic, the funeral custom is as important as the calendar celebrations for hundreds of years. Respecting these traditions has attributed to the Slănic area the character of the preserved area of traditions, as they have existed since ancient times.

Keywords: funeral, tradition, ritual , Slănic Prahova, custom

Fenomenul morţii este conturat de trecerea într-o nouă stare existenţială şi graniţa dintre două lumi. În structurile ceremoniale, trecerea sufletului în *altă stare*, este percepută prin jale şi suferinţă de către cei care rămân în această lume.

În zona Slănicului, obiceiurile de înmormântare dăinuie din cele mai vechi timpuri, astfel ceremonialul morţii începe încă din timpul agoniei persoanei bolnave. La momentul respectiv este chemat preotul pentru a face ,,slujba de Maslu", tocmai pentru a realiza trecerea bolnavului în *noua stare* şi pentru a-i uşura chinul. În acest timp, o persoană prezentă la ceremonial este desemnată de către familie să ţină lumânarea aprinsă celui ce urmează sa moară. Simbolistica lumânării aprinse se regăseşte în lumina veşnică, ce trebuie să-l însoţească pe decedat pe calea către *lumea de dincolo*. Persoana bolnavă este de asemenea spovedită şi împărtăşită de către preot şi tot în acest timp i se ascultă şi ultimile dorinţe care constituie un *testament* nescris lăsat cu *limbă de moarte,* pe care familia va trebui să-l respecte.

După trecerea în nefiinţă a celui decedat, familia desemnează câteva persoane din sat, care se vor ocupa de pregătirea defunctului pentru *marea trecere*. În cazul în care mortul este bărbat, persoanele desemnate vor fi bărbaţi, iar în caz contrar, femei. Defunctul este spălat şi îmbrăcat cu haine noi, apoi este aşezat în sicriul care îi va deveni casă veşnică. Sicriul deschis va fi aşezat pe o masă într-o cameră, astfel rudele, vecinii şi prietenii să-şi poată lua rămas bun de la el. Mortul trebuie aşezat cu capul spre apus şi picioarele spre răsărit, adică spre uşă, fapt ce simbolizează că este gata de plecare. La degetul mic al mâinii drepte al defunctului, se leagă cu un fir roşu o monedă care se numeşte ,,paraua mortului" cu care se crede că mortul va plăti cele *şapte vămi de trecere* către *lumea de dincolo*. De asemenea, în sicriu se aşază o oglindă, pieptăn, aţă, ac, foarfecă şi săpunul cu care este scăldat, lucruri folositoare defunctului pe lumea cealaltă. În cultura populară se spune că aceste obiecte îi sunt necesare defunctului în igiena personală în viaţa de apoi. Pe perna mortului, femeile pun o bentiţă făcută din pânză pe care se coase aşa numitul ,,orar" din fire roşii şi albastre cusute pe această bentiţă şapte cercuri. Bentiţa va fi aşezată pe fruntea defunctului, înainte de a fi coborât în groapă. Aceste şapte cercuri simbolizează zilele care trec de la înmormântare până

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

la parastasul de nouă zile. (Orar – o împletitură realizată din fire roșii și albastre cusută pe o bucată de pânză lungă de o jumătate de metru).

Un alt ritual care se practică atunci când defunctul este așezat în sicriu este și cel al legăturilor. Prima legătură este realizată la capul mortului cu o pânză albă subțire sub bărbia mortului, pentru a nu i se deschide gura, iar cea de-a doua la picioare, legându-se pentru a sta drepte. Aceste legături de vor desface la finalul slujbei de la biserică. Dacă sunt furate din sicriu, se spune că cel ce le-a luat are puterea de a face farmece, iar defunctul nu-și va găsi liniștea în noua viață. (Subiect investigat: localnic, 87 de ani, loc. Slănic, 15.05.2018.)

Moartea este anunţată în sat prin tragerea lentă a clopotului la biserică, dar şi prin aşezarea unei pânze negre la casa mortului cu iniţialele numelui acestuia. În ziua şi seara care urmează, se face priveghiul defunctului. Acest ceremonial constă în adunarea familiei, vecinilor si cunoscuţilor la căpătâiul mortului şi *păzirea* acestuia de spiritele rele. Se spune că, nu este bine ca mortul să fie lăsat singur nicio clipă.

La priveghi se pot performa poveşti sau glume pe seama celui decedat, pentru a mai descreţi frunţile celor în doliu. Se spune că în noaptea priveghiului nu se boceşte, dar dimineaţa în jurul orei cinci, se performează cântecul zorilor. Acest cântec este performat de un grup de femei din sat, menit să pregătească defunctul pentru *marea trecere*.

Zorile apar înaintea Soarelui, anunţând sosirea lui. Simbolul lor este *albirea*, metaforă pe care o vor prelua şi folosi oamenii din popor până în zilele noastre. O dată cu apariţia lor, pot fi sesizate primele treziri la viaţă, timide mişcări care generează primul şi cel mai izbăvitor bun omenesc: *cântecul*. Acesta se aude din *brădet*, bradul fiind, aşa cum spuneam, arborele cosmic în mitologia românească. De la cântecul de leagăn şi până la bocet, românul este însoţit de cântec. Îşi *cântă* bucuriile şi amarul, doineşte, horeşte, de la o vreme colindă, întreg universul său spiritual poate căpăta o linie melodică, în funcţie de trăirile care îl cutremură la un moment dat. Structura aceasta melodică este la rândul ei o reprezentare a cosmogoniei: copiii sunt zgomotoşi, strunele sunt dizarmonice, forţele nu se adună încă într-o colaborare creativă. Compoziţia lor dezordonată reprezintă Haosul. (Drăgulescu 2016, 173).

La Slănic, acest *Cântecul Zorilor* s-a păstrat ca în alte zone ale Munteniei şi se performează şi astăzi:

Zorilor, Zorilor,/ Voi surorilor,/ Voi să nu pripiţi/ Să ne năvăliţi/ Până şi-o găti/ Dalbul de pribeag/ Un cuptor de pâine,/ Altul de mălai,/ Nouă buţi de vin,/ Nouă de rachiu/ Şi-o văcuţă grasă,/ Din cireadă-aleasă,/ Să-i fie de masă./ Zorilor, Zorilor,/ Voi, surorilor,/ Voi să nu pripiţi/ Să ne năvăliţi/ Până şi-o găti/ Dalbul de pribeag/ Turtiţă de ceară,/ Fie-i de vedeală;/ Văluşel de pânză,/ Altul de peşchire,/ Fie-i de gătire./ Zorilor, Zorilor,/ Voi, surorilor,/ Voi să nu pripiţi/ Să ne năvăliţi/ Până şi-o găti/ Dalbul de pribeag/ Un car cărător,/ Doi boi trăgători,/ Că e călător/ Dintr-o lume-ntr-alta,/ Dintr-o ţară-ntr-alta:/ Din ţara cu dor,/ În cea fără dor;/ Din ţara cu milă/ În cea fără milă./ Zorilor, Zorilor,/ Voi, surorilor,/ Voi să nu pripiţi/ Să ne năvăliţi/ Până şi-o găti/ Dalbul de pribeag/ Nouă răvăşele/ Arse-n cornurele,/ Ca să le trimeată/ Pe la nemurele,/ Să vină şi ele,/Să vadă ce jele.(Brăiloiu 1936, 2).

Această structură ritual-ceremonială invoca ,,Zorile" personificate să-şi grăbească apariţia, în speranţa reîntoarcerii celui decedat din drumul marii treceri, pentru a-l readuce în lumea celor vii.

Din punct de vedere lingvistic, acest discurs funebru ilustrează o serie de structuri dialectale, având o componenţă care a ieşit din uzul limbajului actual. Propun pentru analiză explicativă doar acele cuvinte care nu se mai păstrează în discursul cotidian actual: cornurele, pribeag, năvăliţi, vedeală, peşchire, nemurele, răvăşele.

CORNURÉLE s. n. pl. Colțișoare, unghiulețe. *Ț-oi scrie, maică, carte. în tuspatru cornurele Scriu cu lacrimile mele.* JARNÍK-BÎRSEANU, D. 295. (DLR 2010).

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

PRIBEÁG, -Ă, *pribegi, -e,* adj. **1.** Rătăcitor din loc în loc, care nu este nicăieri statornicit, așezat. *Și de dorul ei lăsat-a doi părinți, și-apoi pribeag Rătăcit-a zi și noapte peste țări.* COȘBUC, P. II 138. *El vede... că tot ce-i mai rămîne să facă e să plece pribeag în lume.* GHEREA, ST. CR. II 175. *Decît catană-n șireag, Mai bine-n codru pribeag.* ALECSANDRI, P. P. 294. Fig. *Ostenit din aripi bate, Ca un vis pribeag, un graur.* GOGA, P. 64. *Și din gură-n gură-acum Umblă doina cea pribeagă. Iară azi o chită toți, De răsună țara-ntreagâ.* IOSIF, V. 114. *Și nu mă-ntrebi ce plîns nebun Am plîns de-atunci? O, cum s-adun în vorbe-atîta gînd pribeag Și cum să-ncep.* COȘBUC, P. I 284. (Substantivat) *Cei doi pribegi se intorceau pe cărare cu donițile și căldările de apă, fîșîind cu opincile prin țărîna aspră.* SADOVEANU, P. M. 272. *De-ar ocoli cu anii pămînturile toate, Să fugă de el însuși nici un pribeag nu poate.* CERNA, P. 69. *Primiți la vatra voastră Să hodinească și pribeagul.* IOSIF, PATR. 55.(DLR, Tom IX- P 2010).

NĂVĂLÍ, *năvălesc,* vb. IV. Intranz. **1.** A se repezi asupra cuiva sau undeva cu intenții agresive, dușmănoase, criminale etc. Spec. A se repezi asupra dușmanului sau asupra unui loc deținut de acesta. **2.** A se repezi, a se năpusti undeva, spre ceva, a fugi în grabă la cineva, a da buzna. A intra sau a ieși în grabă (și pe neașteptate, în neorânduială ori în mare cantitate). **3.** A reveni în mare grabă și în mare număr undeva, la cineva; a se îngrămădi, a se îmbulzi, a se înghesui. (Despre sânge) A se strânge în cantitate mare (într-un organ sau într-o parte a corpului). – Din sl. **navaljati. (**DLR, Tom VIII- N 2010).

VEDEÁLĂ s. f. (Învechit, în expr.) **La** (sau **în) vedeală** = așa încât să poată fi văzut, cunoscut; la vedere. *Strînge vraci și înțelepți, strică turnul, o scoate pe față la vedeală.* PAMFILE, la CADE. *Am făcut... această îndrăzneală, să scoț acest fel de carte în vedeală.* ODOBESCU, S. I 301. (DLR, Tom IV- G 2010).

PEȘCHÍR, *peșchire,* s. n. (Înv. și reg.) **1.** Prosop, ștergar; șervet. **2.** Față de masă. – Din tc. **peșkir. 1.** (Turcism învechit) Prosop, ștergar; șervet. *Au luat... una un lighean de aur, alta o cană cu cioc, tot de aur, și a treia un peșchir de mătase.* CARAGIALE, O. III 73. *De are trebuință de cămeșe, de peșchire...* [țăranul] *cultivă in și cînepă, ține oi și tunde lîna ș-apoi femeia se apucă și toarce, țese și coasă.* IONESCU, D. 494. *Un peșchir învărgat Peste mare aruncat* (Curcubeul). GOROVEI, C. 123. **2.** Față de masă. *Un peșchir ca hiacintul* (= zambila) *masa toată o-nvelește.* MACEDONSKI, O. I 104. **3.** Năframă, maramă. *Cum e peșchirul și mundirul,* se spune despre o pereche (bărbat și femeie) care se potrivesc bine. (DLR, Tom IV- G 2010).

NEMURÉLE s. n. pl. (Popular) Diminutiv al lui neam[2]; rudă. *Să audă nemurelele de acasă.* ȘEZ. XVIII 175. *Sărmanele nemurele, Unde-s eu și unde-s ele?*SEVASTOS, C. 36. (DLR, Tom VIII-N 2010).

RĂVĂȘÉL, *răvășele,* s. n. Diminutiv al lui răvaș. *Ea, cum ajunse sus, arătă un răvășel ce-i dase Prîslea.* ISPIRESCU, L. 88. *Știa însă să poarte galante răvășele, Ș-a nopților petreceri frumos să-nchipuiască.* NEGRUZZI, S. II 238. s. n. (Pop.) Scrisoare, bilet. – Din magh. **rovás** „răboj”. (DLR, Tom IX-R 2010).

În ansamblul structurilor ceremoniale funebre, un element important îl constituie bradul funebru, în cazul în care decedatul este tânăr. Fiind semnificantul nunţii şi al naşterii, bradul în acest context funebru, îndeplineşte funcţia de protector pentru tânărul decedat, este pomul vieţii şi în acelaşi timp implică mai multe acte rituale: alegerea şi tăierea bradului, aducerea bradului, întâmpinarea şi împodobirea acestuia, toate implicând cântecul bradului performat de către femei bocitoare din sat.

Variabila bradului ca etnotip, în contexte cultural-tradiţionale româneşti a fost selectat de gândirea imaginativă colectivă, pentru importanţa atributelor lui. Permanenţa frunzelor, a putut genera prin funcţia imaginaţiei, simbolismul mitic al regenerării, al eternizării materiei; verticalitatea a sugerat conotaţiile cosmologice, de arbore cosmic, de axă a Universului. (Coatu 2005, 151).

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

În zona Slănicului, se performează o variantă prescurtată a cântecului de brad, regăsită şi în culegerea lui Constantin Brăioliu:

Bradule, bradule,/ Cin' ţi-a poruncit/ De mi-ai coborât/ De la loc pietros/ La loc mlăştinos;/ Mi' mi-a poruncit/ Cine-a pribegit,/ Că i-am trebuit,/ Vara de umbrit,/ Iarna de scutit/ La mine-a mânat/ Doi voinici din sat/ Cu părul lăsat,/ Cu capu' legat,/ Cu roua pe faţă,/ Cu ceaţa pe braţe,/ Şi ei m-au luat/ Tot din vale-n vale,/ Cu cetina-n vale,/ Să le fiu de jale;/ Cu poale lăsate/ A jale de moarte./ Eu, dacă ştiam,/ Nu mai răsăream;/ Când m-au doborât,/ Pe min' m-au minţit,/ C-au zis că m-or pune/ Zână la fântână,/ Călători să-mi vină;/ Dar ei că m-au pus,/ La mijloc de câmp,/ La cap de voinic,/ Câinii să-i aud/ A lătra pustiu/ Şi-a urla muţiu;/ Şi să mai aud/ Cocoşii cântând, / Muieri mimăind/ Şi preoţi cetind./ Eu, dacă ştiam, / Nu mai răsăream;/ Eu, de-aş fi ştiut,/ N-aş mai fi crescut. (Brăiloiu 1936, 5).

După performarea cântecului de brad de către bocitoare, bradul se împodobeşte la fel ca cel de nuntă cu panglici colorate, colacul aşezat la baza bradului, aşezarea fiind opusă faţă de cea a nunţii, când se punea în vârf şi un ştergar, urmând ca toate aceste obiecte să fie luate de cel care îl va purta în ziua înmormântării. Tânărul decedat, va fi îmbrăcat în costum de ginere sau mireasă, după caz. De asemenea, se vor aduce şi lăutari, cu deosebirea că aceştia vor interpreta marşuri funebre, nu cântece de nuntă. După momentul îngropării tânărului, bradul este aşezat la mormânt, lângă cruce. Acest obicei se performează şi în zilele noastre, păstrându-se datina împodobirii bradului cu panglici colorate.(Subiect investigat: localnic, 76 de ani, loc. Slănic, jud. Prahova, 24.05.2018).

Ziua înmormântării este momentul în care defunctul părăseşte casa şi familia, mergând pe ultimul drum însoţit de convoiul funerar. *Petrecerea* defunctului de la casa acestuia către biserică şi apoi către cimitir este marcată de bocete şi practici rituale specifice locului. Preotul citeşte *stările* numite şi *stâlpi* sau *prohoade* la fiecare răscruce de drumuri, ceea ce simbolizează trecerea *vămilor* în *lumea de dincolo*. Prima *stare* se citeşte de către preot atunci când sicriul este scos din casă. După citirea *stării,* sicriul se scoate pe o pânză albă, simbolizând *puntea* pe care trebuie să o treacă defunctul spre *lumea de dincolo*. Sicriul este aşezat pe car mortuar împodobit cu foarte multe flori si fotografia defunctului însoţită de o bucată de pânză neagră. În faţa carului mortuar, va merge o persoană ce va purta crucea celui decedat, însemnele bisericeşti şi apoi sunt aşezate coşurile cu colaci şi colivă ce vor fi împărţite după înmormântare. După citirea fiecărei *stări*, o persoană din familie aruncă peste convoiul funerar monede, acestea fiindu-i de trebuinţă celui decedat spre a plăti fiecare vamă. Fiecare persoană care va participa la înmormântare, va purta în piept o bucăţică de panglică neagră ce reprezintă doliul pentru cel decedat, dar şi ştergare sau prosoape pentru neamuri şi apropiaţii familiei.

Pe parcursul drumului către biserică, bocitoarele, dar şi familia performează bocete şi cântece funebre în care se vorbeşte despre viaţa defunctului, dar în acelaşi timp i se dau şi sfaturi referitoare la întâlnirea cu alţi membrii decedaţi ai familiei. ,,Scoală, Ioane, scoală,/ Cu ochii priveşte,/ Cu mâna primeşte,/ Că noi am venit,/ Că am auzit/ Că eşti călător,/ Cu roua-n picioare,/ Cu ceaţa-n spinare/ Pe cea lungă cale,/ Lungă fără umbră./ Şi noi te rugăm,/ Cu rugare mare,/ Cu strigare tare:/ Seamă tu să-ţi iei/ Seama drumului./ Şi să nu-mi apuci/ Către mâna stângă,/ Că-i calea nătângă,/ Cu bivoli arată,/ Cu spini semănată,/ Şi-s tot mese strânse/ Cu făclii stinse./ Dar tu să-mi apuci,/ Către mâna dreaptă,/ Că-i calea curată,/ Cu boi albi arată,/ Cu grâu semănată./ Şi-s tot mese-ntinse,/ Cu făclii aprinse." (Pop 1999, 190).

,,Soţiorul meu iubit/ De ce tu m-ai părăsit/Scoală-te şi te trezeşte/ Şi cu lumea tu vorbeşte. Drăguţul meu de bărbat/ De ce stai tu supărat?/ Ieri râdeai cu noi la masă/ Şi astăzi te duci de-acasă,/ Pe un drum necunoscut/ Şi de nimenea ştiut." (Pentru şot/soţie) (Subiect investigat: localnic, 76 de ani, loc. Slănic, jud. Prahova, 24.05.2018.).

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

,,Scoală tăticule, scoală/ Scoală-te şi ne-i vedea/ Cum plângem noi colea./Tată pe cine-om striga/ De acum în urma ta./ Ne-ai lăsat cu chin, necaz/ Şi cu lacrimi pe obraz./ Ia-ţi adio de la noi/ Şi nu te uita-napoi/ Şi pe mama de-o-ntâlneşti/ Multe să îi povesteşti/ Despre noi că suntem bine/ Şi-o să te jelim pe tine/ Şi pe tine şi pe ea/ Câte viaţă om avea" (Pentru tată/mamă)" (Subiect investigat: localnic, 81 de ani, loc. Slănic, jud. Prahova, 24.05.2018.).

Comparativ cu cântecele ceremoniale funebre, bocetele au o distribuție relativ liberă în derularea scenariului ceremonial funebru, având și sub aspect structural un caracter pronunțat improvizatoric.

Textele lirice performate sunt structurate în secvenţe discursive care invoca decedatul în încercarea de a stabili un contact între cele două lumi.

Bocirea constituie atât un act ceremonial îndătinat, obligatoriu prin presiunea codului tradițional, cât și o manifestare spontană și intimă, o modalitate catarctică necesară pentru comunitatea îndurerată. (Brăiloiu 1936, 195).

După slujba din biserică, cortegiul funerar se îndreaptă către cimitir la locul unde va fi înhumat decedatul. Aici se performează alte obiceiuri pentru sufletul celui decedat: peste groapa în care urmează să fie coborât sicriul, se aşază aceeaşi pânză albă care s-a folosit şi la scoaterea din casă a decedatului. Sicriul este pus pe marginea gropii, pentru ca familia şi cei apropiaţi să-şi ia rămas bun de la defunct. Aceştia trec prin faţa sicriului, îi sărută mâna şi icoana din sicriu, lăsând fiecare câte o monedă, pentru ca decedatul să aibă pentru trecerea *vămilor*. După ce şi-au luat rămas bun de la defunct, una dintre femei va da de pomană o găină, o farfurie cu mâncare însoţită de un colac şi lumânare, celei care va tămâia şi va căra apă timp de şase săptămâni. După aceea, preotul stropeşte cu ulei şi vin trupul decedatului pentru purificare, iar sicriul este acoperit şi coborât în groapă. Apoi, fiecare membru al familiei, ia câte o bucată de pământ şi o aruncă în groapă peste sicriu.

După înhumarea mortului are loc *parastasul de ţărână* de la casa decedatului. Toţi cei care au luat parte la înmormântare sunt poftiţi la masă, unde se servesc bucate tradiţionale: sarmale, orez cu friptură, cozonac şi colivă. Înainte de a se aşeza la masă, preotul sfinţeşte bucatele care vor fi date de pomană, iar mesenii vor închina un pahar, având grijă ca înainte de a bea să se verse două-trei picături de vin pe pământ, cu zicala: ,,Dumnezeu să-l ierte!".

Persoana care este desemnată de familie să aibă grijă de mormântul celui decedat, va merge în fiecare dimineaţă şi va tămâia mormântul, apoi va căra apă la două familii care vor primi de pomană la parastasul de trei săptămâni şi la cel de patruzeci de zile.

La parastasul de trei săptămâni, familia va da de pomană pe lângă mâncare şi hainele decedatului spălate şi călcate. Parastasul de patruzeci de zile este unul mai special, deoarece se spune că acum sufletul părăseşte casa unde a locuit şi trece cu adevărat în *lumea de dincolo*. Se organizează o masă la care vor fi invitaţi pe lângă rude şi vecini, prieteni apropiaţi şi cunoscuţi. De această dată, pomana va consta într-un set de haine noi, dar şi câteva lucruri de trebuinţă în casă: găleţi, o pătură şi alte lucruri necesare în gospodărie. Tot acum doliul de la casă se dă jos şi este încredinţat femeii care a cărat apă şi a tămâiat mormântul timp de şase săptămâni.

Ultimul parastas care se face este parastasul de un an, când familia va invita acasă rude şi vecini. La acest parastas, se va da de pomană unei familii sărace din sat un pat, o masă, două perne, o plapumă, dar şi bucate tradiţionale. Odată împlinit anul, familia iese din doliu, dar amintirea celui decedat va rămâne puternică în sufletul acesteia.

De acum înainte, defunctul va fi pomenit în fiecare an la toate marile sărbători, dar şi în zilele când se face pomenirea morţilor cum ar fi: *Moşii de iarnă şi Moşii de vară*. (Subiect investigat: localnic, 78 de ani, loc. Slănic, 9 noiembrie 2015).

În spaţiul etnocultural românesc, repertoriul funerar a fost încadrat, în montura ritului aferent, de către cercetători din diverse arii disciplinare, care au avut în vedere structura ternară a ceremonialului funebru propriu-zis. Repertoriul funebru aparţine contextului

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

ceremonial, stabilindu-se un întreg sistem de relaţii între poezie şi celelalte componente ale ritualului. Variantele de bocete şi cântece ritual-ceremoniale funebre, modalităţi de a reacţiona în faţa morţii, transmit mesajul despărţirii de cei apropiaţi, redau tensiunea, durerea şi plânsul în forma ritualizată a unor secvenţe ritmice, susţinute de structuri verbale complexe şi gesturi specifice.[1] (www.memoria-ethnologica.ro, ultima accesare 4.05.2018).

Concluzii

Mediul urban actual, cu toate elementele sale, atribuie arealului Slănic statutul de oraş, un mediu care îşi regăseşte rădăcinile în cel rural, acel ruurban care caracterizează întreg arealul şi îl plasează printre zonele importante ale Prahovei.

Comunitatea umană își desfășoară activitatea socială prin respectarea mecanismelor construite din vechime. Viața socială tradiţională impune locuitorilor satului românesc un tipar strict de respectarea cutumelor şi contribuie totodată la realizarea lor.

Obiceiurile şi tradiţiile sunt manifestări folclorice care sunt într-o relaţie de interdependența cu viața omului. Ele încifrează stări profunde în relaţie cu omul, cu natura, cu orânduirea vieţii.

Luând în considerare aceste conexiuni din realitatea socioculturală supusă sferei de cercetare în demersul practic aplicativ din arealul Slănic Prahova, am identificat elemente specifice culturii populare tradiţionale care vor rămâne veşnic reprezentative pentru societatea actuală, contemporană.

În ansamblul său, studiul are în vedere culegerea informaţiilor semnificative, prelucrarea şi analizarea datelor şi elementelor referitoare la performarea structurilor ritual-ceremoniale funebre din arealul Slănic Prahova.

În demersul practic-aplicativ al cercetării obiceiurilor de înmormântare din arealul Slănic Prahova voi avea ca punct de reper o serie de obiective: identificarea specificului cultural local, cercetarea tradiţiilor, datinilor, obiceiurilor şi practicilor sociale, valorificarea creaţiei populare autentice din perspectiva evitării denaturării şi perimării acesteia, identificarea curentelor europene/regionale în conservarea şi transmiterea tradiţiilor populare din acest areal. Implementarea acestor obiective am fost realizată prin metode şi tehnici care vor permite descifrarea esenţei, importanţei sociale, a modalităţilor de formare şi transmitere a obiceiului funebru: metoda anchetei, metoda observării, metoda brainstorming, tehnica Swot, jurnalul de teren, etc., alegerea lor fiind în strânsă legătură cu scopul cercetării.

Prin urmare, scopul lucrării de cercetare cu numele „Consideraţii etnolingvistice asupra poeziei ceremonialului funebru în Slănic Prahova” este acela de a face cunoscut obiceiul popular românesc de înmormântare din Slănic Prahova. Valorificarea şi integrarea acestor cutume în cadrul social actual va avea ca finalitate o îmbinare aunei multiple abordări din punct de vedere etnolingvistic, sociologic, etnologic, folcloristic, etnografic şi antropologic. Prin această cercetare îmi doresc să conturez o viziune asupra păstrării unor obiceiuri vechi transpuse în modernitate şi examinarea raporturilor dintre comunitate, cultură şi limbă, cea care organizează universul întru o anumită specificitate regional şi o viziune

[1] www.memoria-ethnologica.ro, ultima accesare 4.05.2018. Loredana Maria, Alin Grozoiu, Cântecul ritual funerar – expresivitate şi semnificaţii simbolice, Articol dedicat aniversării a 150 de ani de la înfiinţarea Academiei Române. Articolul face parte din proiectul de cercetare Poezia funerară din Oltenia inclus în programul de cercetare al Institutului de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopşor”, Craiova: „Dezvoltarea economico-socială, politică şi culturală a Olteniei istorice, condiţia integrării în comunitatea euroregiunilor”. Comunicare susţinută la Colocviile Brăiloiu, organizate de Institutului de Etnografie şi Folclor „Constantin Brăiloiu” Bucureşti, ediţia a IX-a 22-23 octombrie 2015.

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)

proprie asupra lumii. Amprenta modernității va impune mereu noi tipare, dar un nucleu al identității naționale se va păstra întotdeauna și peste generații.

BIBLIOGRAPHY

Brăiloiu. C. 1936. *Ale mortului, din Gorj*. Bucureşti. Editura Academiei Române.

Coatu, N. 2005. *Folclorul literar românesc-Obiceiuri tradiţionale poezia ceremonială*-. Ploieşti: Editura Universităţii.

DLR, Tom IV, G. 2010. București: Editura Academiei Romane.

DLR, Tom VIII, -N. 2010. București: Editura Academiei Romane.

DLR, Tom IX, -P, 2010. București: Editura Academiei Romane.

DLR, Tom X, -R, 2010. București: Editura Academiei Romane.

Drăgulescu, R. 2016. *George Coșbuc- Lumile Limbajului*, Sibiu: Editura Universității ,,Lucian Blaga"

Pop, M. 1999. *Obiceiuri tradiţionale româneşti*. București: Editura Univers.

WEBOGRAFIE

www.memoria-ethnologica.ro, ultima accesare 4.05.2018.

BDD-V4860 © 2019 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:55:00 UTC)